

Albert Engströmin Piirroksia ja Juttuja

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Albert Engströmin Piirroksia ja Juttuja N:o 1 — I VUOSIK.MAALISKUUN 2 P:NÄ 1925HINTA 2:50 Kuvia ja tekstiä lainattaessa on täydellinen lähde mainittava.

Ill. Albert Engström

Aukusti Kuhmu on sokerin ostossa ahneudestaan tunnetun Sillilän puodissa. Juur kun kauppias on tavaraa punnitsemassa lentää siihen karpäsiä, jotka kauppias hätistää pois.

Aukusti Kuhmu: — Se on oikein, kauppias; älkää antako niiden lisätä painoa. Se on muutenkin niin saakelin tarkasti punnittu.*Ill. Albert Engström*

Kolmannenluokan vaunu tavarajunassa. Maanukot pohtivat politiikkaa ja tulevat yksimielisyyteen siitä että oikeistoa on äänestettävä, se kun parhaiten isänmaata puoltaa. Eräs korea kommunistipenikka sotkeutuu puheeseen selittäen Moskovon reseptin mukaan isänmaa-käsitteen olemattomuuden. Esityksensä loppu-ponneksi tokaisee hän: — Ei ainakaan minulla ole mitään erikoista isänmaata!

Järjesteltyään kaikessa rauhassa mehevän mallin poskeensa toteaa yksi ukoista sävyisästi: — Herra liekki sitten merillä syntynyt!

*

Opastukseksi.

Aika on ankara. Meitä vaanivat verokarhut, hengenhaistajat ja maailmanloppu. Ja lisäksi on monella vielä kotonaan ankaranmoinen muija. Eipä ihme, että ihmismieli masentuu, eipä kumma että yksi ja toinen kävellä murjottaa kuin lautapäähärkä päivästä toiseen, märehkien vain yhtä ja samaa, omaa katkeruuttaan. Mutta tähänkin vaivaan on keksitty lääke, — lääketiedehän on hurjasti edistynyt — ja se on *huumori*. Ei ole tiedossamme joko vanhat roomalaiset sen tunsivat. Meillä Suomessa sitä ainakin jo poppamiehet hyvällä menestyksellä käyttelivät ennenkuin pyhä Henricki naapurimaasta kuusihankaisellaan sousi Kupittaalalle ja rupesi pesemään Turun- ja Porinlääniläisten päitä. Ja sitä viljellään meillä edelleenkin vaikka poppamiehet ovatkin heikontuneet ja mahtuvat monastikin maanrakoon mahteineen. Sieltä, mistä Henricki aikoinaan sousi meidän päitämme pesemään, siellä on pitemmän aikaa huumorin yksinvaltiaana poppamiehenä huseerannut Albert Engström, saavuttaen sellaisia menestyksiä että suvunkuolevaisuusprosentti naapurimaassamme on alentunut yhtä kiivaasti kuin markan arvo meillä, kun taas nauruunkuolevaisuusprosentti on osoittanut vakavia paisumisen oireita. Tämän suurpoppamiehen lääketä on tänne meillekin kyllä aina hiljoilleen näpistelty — siinä ammatissahan me suomalaiset olemmekin jokseenkin yhtä ketteriä kuin muutkin, vaikka meitä aina hitaiksi haukuskellaan — mutta vain pienissä hajanaisissa annoksissa. Nyt olisi tarkoituksemme tarjota täydellinen hevოსkuuri puhdasta väärentämätöntä ilonrohtoa »Humorum Engströmienumia» toivossa että tämä katajainen kansamme siitä entistään enemmän piristyi ja saavuttaisi täydellisen kuolemattomuuden sen puolinaisen sijaan, jonka jo olemme Hanneksen, Nurmen ja Ritolan koipien avulla saavuttaneet.

Eläköön huumori. Se vastaa monta sievoista naukkua näinä ahtaina aikoina, jolloin viimeainittu on pannaan pantuna. Edellistä ei vielä toistaiseksi saarra kieltolain hyinen koura, ahmikaamme siis siitä niin kauan kuin se sallittu on sillä emme tiedä päivää emmekä hetkeä, jolloin sekin meiltä poiskaapataan. Arvoisa eduskuntamme leipoo otsansa hiessä meille ankaroita lakeja, noin parikymmentä päivässä. Kuka takaa etteikö niiden joukkoon voi pujahtaa huumorinkieltolakikin. Sittenkö alkaisi sen salakuletus ja trokaaminen ja ankarat huumorittomuuden valvojat ja nuuskijat kierteleisivät ympärillämme kuin kiljuvat jalopecurat? Jaa, jaa! Kukapas sen tietää! Parasta ottaa aikanaan mitä tarjotaan. Tässä sitä nyt sitten olisi. Olkaa hyvä!

Toimitus.

**III. ALBERT ENGSTRÖM* Pekka Pirkko on haudannut eukkonsa. Haudalla seisoo hän ja naureskelee. Pappi<(sp>: — Mille ihmeelle Sinä täällä naurat, Pekka? Pekka: — Hah, hah! Enhän voi muuta tehdä kun muistan tässä uinka monta hauskaa hetkeä meillä oli yhdessä.

Jansonin jutku.

Ehei, päällysmies, mikään lainrikkoja en ole koskaan ollut enkä tulekkaan olemaan, sanani siitä!

— Janson on kettu, sitä hän on! Mitä hänellä esimerkiksi oli tekemistä Pikkuluodolla toissa päivänä?

Sielläkö? Etsiskelen siellä isäukkovainaan vanhaa turskaluotoa aina kun mulla vaan sattuu olemaan joutilas päivä. Nähkääs, ukko ja Pitkänpaaden Österberg joutuivat riitoihin ja Österberg meni ja sahasi poikki sen Pikkuluodon vanhan petäjän joka oli ainoa merkki — senkin saaturin rosmokähny — ja sen perästä on ollut hiton vaikea löytää luoto. Ja sieltäkun aina sai ihan mälyttömästi turskia!

Turskikaa sinne ja turskikaa tänne Janson, mutta kun olimme siellä eilen, oli Pikkuluodolla nuotion jätteitä ja ruohistossa röykkiö tyhjiä saksalaisia säilykepurkkeja. Tuoreita jälkiä, Janson, ja ne olivat lisäksi sytytelleet tulta virolaisilla sanomalehdillä! Kuulkaapas, Janson, ei hän ollut merellä turskanpyynnissä siinä ilmassa! Saku Erikson sanoi muuten nähneensä Jansonin nousseen maihin Pikkuluodolle — ainakin oli Jansonin vene hävinnyt näkyvistä luodon taa, kun hän purjehti ohi.

Saku, senkin tallus ja psalminlukija! Jos päällysmies uskoo kaikkea mitä sananlukijat hänelle syöttävät niin taitaa autuaaksitulemisen käydä niin ja näin. Mutta loppujen lopuksi, piru tässä seisköön ja jutelkoon päällysmiehen kanssa, kun kerran aijotte minusta vängällä lainrikkuria. Haluatteko sanoa minulle uudestaan todistajain kuullen mitä nyt olette silmilleni syytänyt? Ei, sitä hän ei uskalla! Olen elänyt pitkän ikäni rauhassa lain ja profeettain kanssa ja nyt olen liian vanha tekemään mitään konnankoukkuja. Jättekö minut rauhaan tahi — — —.

— No, no! Ei nyt kiivastuta, Janson, mutta uskonpa puheitanne sen verran kuin uskon. Halusin vaan sanoa että pitemmän päälle ei tuo salakuljetus mitään siunausla tuo ja riskikin on siksi toisekseen liian hikinen.

— Kyllä kai se ainakin päällysmiehelle ja tullimiehille siunaukseksi kääntyy kun teette takavarikon toisensa jälkeen! Mutta älkää pistäkö nokkaanne minun asioihini, senkin saakurin nuuskijat — — —

— No, no, Janson, meinasin vaan — — —

— Annan palttua sille mitä meinaatte, haluan vain että saisitte tietää huutia. Älä seiso siinä enää nokittelemassa, helkutin kukonpoika. Ihan henkeäni salpaa kun sinua katselen. Ja pane mieleesi että ukko Jansonissa on mistä kiinni ottaa, siks'toisekseen! Laputa tiehesi sillä pian alan nähdä punaista. Niin, niin! Heiluta kinttujasi vaan ja nopeaan äläkä häiritse minua luvallisessa ammatissani, nuuskijapiru!

— Pidänpä Jansonia silmällä vaan, mutisi tullipäällysmies tallustellessaan alas laiturille jossa tullipursi odotti. Janson sylkäisi lähtijän jälkeen kauniin lakritsin värisen kaaren ja ryhtyi ankeriasrysänsä laittelemaan.

Kolme päivää myöhemmin ilmestyi Saku Erikson tullituvalle ja pyysi saada tavata päällysmiestä. Hän oli hyvin salaperäinen ja kuiskutti haluavansa jutella kahdenkesken. No, sehän kyllä kävi päinsä. Hän ei halunnut että

tullimiehet tietäisivät hänellä olevan osuutta asiassa sillä hän halusi elää rauhassa naapureittensa kanssa. Mutta asiat ei olleet oikealla tolallaan heillä päin. Tänä aamulla, juuri auringon noustessa, kun hän suosi merelle silakkapyydyksilleen kuuli hän jonkun moottorin sätkyttelevän karien takana. Hän otti merikiikarinsa ja huomasi että Pikkuluodolla oh väkeä. Silloin laski hän suoraan Isoukolle, kiipesi sen huipulle valkean merimerkin luo, ja sieltä näki hän että Pikkuluodon ja mantereiden välissä makasi suuri moottorivene ja miehiä oli jolleineen sen ympäristöllä hommassa, joka näytti kuin kalastamiselta. Ja hetken perästä lähti moottori merelle päin. Se oli oikein pikamenijä, sillä ei viipynyt kauankaan ennenkuin se katosi näköpiiristä.

— Sepä hyvä, Saku! Mutta kuuleppas, sanos oletko koskaan kuullut puhuttavan jostakin vanhasta mainiosta turskapaikasta Pikkuluodon luona? Ukko Janson väittää etsiskelevänsä sellaista, jonka hänen isänsä aikanaan tunsikin mutta josta he sitten häipyivät kun Pitkänpaaden Österberg vihoissaan kaatoi merkkipetäjän.

— Ei tunneta! Taitaa olla Jansonin juttuja vaan. Eikä hän siellä koskaan ennen ole oleillut muuta kuin nyt ihan viime aikoina, mikäli minä tiedän, ja luulisihan minun ainakin sen huomanneen.

Mainiota, Saku! Voitos suunnilleen selittää sen paikan, jossa näytti kuin ne olisivat kalastuspuuhissaan soudelleet?

— Kyllä, jotenkin tarkkaan! — Sitten on parasta että seuraat mukana iltapäivällä. Siitä voi Sakullekin herua sievoiset penniset jos onnistumme takavarikoimaan. Ja mitä naapurisopuun tulee niin pysy salaisuus kyllä tullilaitoksen omana. Otamme Sakun venheen peräämme ja sitten purjehdimme salmeen Rumparin ja Kuusiluodon väliin; sieltä ei meitä näy. Siellä odottelemme pimeää ja soudamme sitten hiljoilleen Pikkuluodolle päin. Nythän on alakuu ja pilvistä niin että se sopii mainiosti. Jos jotakin yritetään maihin yöllä niin iskemme miehet kiinni itse teossa. Onko Saku mukana tässä?

— Eeei, päällysmies, sitä en voi. Minun täytyy ulos ankeriasmertoineni illalla — ei minulla ole aikaa odotella ja oleilla koko päivää nyt kun ankerias on alkanut liikkua ja ilma on niin sopiva — ja siksi toisekseen en haluakaan, sillä se tulisi kuitenkin tietoon ja silloin joudun ikuisiksi ajoiksi koko saariston hampaisiin, Eeei, mukaan en tule, päällysmies!*III. Albert Engström*

Vanha Kalle Aapraham on pahasti sairaana. Hänen vuoteensa on sangen lievästi puhdas, ja kun eräs naapuri tulee tervehtimään selittää Kaisa-eukko: — Kalle makaa vähän likasissa mutta me meinattiin näes pestä vasta hautajaisiksi.

*

— Entäs ne rahat, jos kaappaus onnistuu?

— Mutta entäs jos ei onnistukaan? Eeei, en lähde, en! Lienen kai osaltani jo tehnyt kylliksi, - siksi toisekseen!

Saku oli mahdoton. Hän purjehti tiehensä hyvällä omallatunnolla, olihan hän tehnyt hyvän työn.

Mutta sensijaan että olisi purjehtinut kaakkoon päin kotisaartaan kohti kiersikin hän Mäntyniemen nokan ja laski suoraan itään.

*

Iltapäivällä tykytti tullimoottori matkoihinsa ja kun ilta pimeni keinui se hyvin suojattuna Rumparin ja Kuusiluodon välissä. Keskiyöllä sousivat tullimiehet pikkivenheellä Pikkuluodolle, vetivät veneen piiloon katajikkoon ja ryömivät ylös kalliolle tähystelemään. Meri oli rasvatyyni mutta ilma sumuinen. Olisi voinut kuulla airon äänen monen kilometrin päähän.

Mutta mitään ei kuulunut. Luonto henki työntä ja rauhaa. Nuuskijat istuivat koko yön korvat höröllään ja silmät sirrillään. Vähitellen punehtui sitten idän taivas ja pianpa pistihe auringonkehrä punaisen hatun reunansa lähi-luodon takaa. Jo paistoi se täydeltä terältä ja oli aika ryhtyä touhuun.

Mutta mitään uusia ihmisjälkiä ei luodolla näkynyt. Ei, maltas, tuolla alhaalla meressä kellui pari kohoa muutaman metrin päässä toisistaan. Ne eivät eilen olleet siellä. Luonnollisesti merkitsi tämä jotakin. Kentiespä

piti kiskoa nuo kohot paikoiltaan jos mieli löytää jotain niiden alle kätkeytyä.

— Kuulkaapas! Kaksi miestä soutaa veneen tälle puolelle, tuolla on varmasti jotain, sanoi tullipäällysmies. Onhan teillä vesikiikari mukana?

Ool reit! päällysmies!

Pian raapasi veneen pohja rantahiekkaan ja päällikkö istuutui perään, vesikiikari polviensa välissä. Vene työnnettiin rannasta ja lähdettiin hiljalleen huopaamaan saaresta pois päin. Päällysmies laski alkeellisen kojeensa veteen ja komensi: Hiljaa — ja pitäkää kohoja silmällä!

Ool reit! päällysmies!

Seis! Tuossa on jotain joka kiiltelee ruohistossa — ja tuolla myös — ja tuolla, — ja tuolla! Seista! Hara veteen! Nuo virolaiset lienevät olleet oikeita ensireissun poikia. Laskeneet hassut näin lähelle rantaa! Sellaisia kunnon tyhmyreitä pitkänsiiman laskuhommassa!

— Seis, nyt sattui, huusi se vahtimestari, joka haraa piteli, ja alkoi kiskoa sitä veneeseen. Ja aivan oikein! Sieltä nousta köllötti tavallinen kymmenen litran kanisteri. Olipa herran lykky ettei Saku lähtenyt mukaan; nyt ei tule niin monta saaliin jakajaa. Tästä emme haasta hänelle mitään. Tahi annamme hänelle viitosen jos haluamme olla oikein anteliaita. Numero yksi on pelastettu! Aivot veneeseen! Ja numero kaksi! Samanlainen ukkeli! Mutta vaikeanpuoleista tämä nostaminen, luulenpa että naru on vanhaa lippunuoraa. Numero kolmas, tervetuloa arkkini, sanoi ukko Nooak! Neljäs — ja viides, kuudes — ja seitsemäs — mutta mitäs pirua tämä — luulenpa saakeli soikoon että se on yöastia! Ja lopussa on siimakin jo myös!

Vahtimestari käänteli kädessään vanhaa ruostunutta peltistä repekkaa. Hän vilkaisi päällysmieheen.

Päällysmies katseli tutkiskellen tuota rutistunutta ja kuhmuuntunutta kapinetta.

Juuri kun meinasin sanoa kaheksan niin sainkin käteeni repekan. Se on sitä "niin sanottua runoutta! sanoi vahtimestari. *III. Albert Engström*

— Kuulin että olet saanut ukkosi kotiin. — Sainhan minä tuon, mutta eihän tuosta meriväestä mitään iloa ole. Syksyllä ne tulevat ja pistävät porsaan poskeensa ja keväällä saa sitten ruveta kaivelemaan kehtoa esille.

*

Avatkaa yksi kanisteri — korkkiruuvi tänne — pian, pian — tässä on koira haudattuna! No etkö saa korkkia irti Mattson? Etkö koskaan ennen ole pullojen kanssa puuhannut! No?

Mattson haisteli astiaa.

— Vettä se on, päällysmies!

— Saatoinpa piru vie sen arvata! Se on luonnollisesti tuon kirokun ukko Jansonin hommia sillä Saku ei se varmaankaan voi olla. Hänhän on sananlukija. Mutta kunhan saan Jansonin käsiini. Kunhan saan kynsiini sen ketun, kiristeli päällysmies hampaitaan. Kylläpä olemme nyt kauniisti juksatut. Mutta suu poikki, joka mies. Ah! Se jeevelin ukko!

*

Saman päivän iltana oli 1000 litraa virolaista tallella mantereella. Ukko Janson oli vain tahtonut antaa tullihurtille puuhaa muualla siksi aikaa kun hän onki maihin ne 100 kanisteria, jotka olivat ankkurissa hänen oman laiturinsa lähellä. Hän oli jo saanut runsaan palkintonsa ja pari kanisteria kaupantekijäistä. Illalla oli juhlat hänen mökillään. Riemun ja viinan virta kuohuili korkealla. Ja Saku Erikson oli mukana.

*

Härkä.

Paljoakaan en, jumalankiitos, nyttemmin enää pelkää, mikäli varovaisuutta ei myös lueta jonkunmoiseksi pelkuruudeksi. Sillä jos tyynesti menee vaaraa, vastaan ja tutkiskelee näennäisesti kauhua herättäviä seikkoja, havaitsee niiden useimmiten olevan sangen vaarattomia. Ihmiset minua tuskin enää peloittavat laisinkaan ja eläimet sitäkin vähemmin.

Mutta härät luen poikkeuksiin. Onko lukijani joskus sattunut ihmisvihaajan härän tielle? Eikö? Kuvitelkaapa luonnon voimaa, joka suurimman osan elämästään saa seista pilttuussa suuri rautarengas turvassaan, seinään kytkettynä ja ympärillään joukko miellyttäviä hentoja olentoja — sillä lehmäthän ovat suloisia omalla tavallaan. Vanhassa Kreikassahan kutsuttiin Pallas Atenea lehmäsilmäiseksi. Nykypäivisin on paras varoa kutsumasta jotain nuorta neitosta lehmäsilmäiseksi ellei hän ole klassillisen sivistyksen läpitunkema. Ainoastaan viimeainutuksessa tapauksessa käsittäisi hän kai sanan kohteliaisuudeksi ja kutsuisi vastalahjaksi klassillisesti sivistynyttä, riikinkukon tavoin pöyhistelevää ja kiemailevaa, kavaljeeriaan härkämäiseksi.

Mutta kuvitelkaapa itsenne suuren herraskartanon härän arkiseen asemaan. Kuvitelkaa seisovanne rengas nenässänne ja tulivuori sydämässänne kun pilttuun molemmin puolin korkeakorkoiset enkelit natustelevat makeisia ja juttelevat maailman ihanuuksista! Eiköhän *III. Albert Engström*

Kauppias Sillilä oli saanut puhelimen, ensimmäisen koko paikkakunnalla. Lautamies[^]Antikaisen eukon piti saada sana eläinlääkärille sillä hänen lehmänsä oli pahanlaisesti sairastunut. Sillilä ehdoitti että puhelimitse neuvoteltaisiin tohtorin kanssa. Hieman epäilytään suostui Antikaista tuumaan ja tarttui, sitten kun kauppias oli yhdistänyt, vapisevin käsin kuulotorveen ja huusi:

— Halloo, halloo; onko se eläinlääkäri? Halloo, onko se tohtori? — tämä on sairas lehmä.

*

vaan määrätynlainen kateus tunkeutuisi muutoin niin hiljaiseen ja miellyttävään sieluunne ja saattaisi teitä vihaamaan, vihaamaan, *vihaamaan?*

Jokseenkin tällaiseksi kuvittelen härän tunteet ja valitan syvästi hänen kohtaloaan. Mutta valitan mieluummin tanakan aidan takaa tahi kaikkein mieluisimmin hyvin suljetussa huoneessa muutaman porraskerran päässä maasta. Sillä härän haassa tapaamista, silloin kun hän syvimmin tuntee elämänsä murhenäytelmän, sitä kartan visusti. On kuin härät paremmin kuin mikään muu olento voisivat keskittää vihaansa, ja näyttää siltä kuin he pitäisivät jokaisia ihmistä, viattomintakin ja shsteimmin puettua, syyllisenä turparenkaansa olemassa-oloon, vaikka syypää onkin vain niiden isäntä, joka voitonhimossaan on lyöttänyt elukkaparat kahleisiin, aavistamattakaan sitä intohimojen kuohunnan syvyyttä, joka niiden sappea kiehuttaa.

Kalliolan kartanon härkä oli ihmisvihaajahärkien puhdasverisin edustaja. Sen verestävä silmäys sai kartanon neitokset kauhusta huudahtamaan kun he sivuuttivat laidunmaan, missä härkäkin, paksuun puuhun kytkettynä, keräsi voimia elämäntehtävänsä täyttämiseen. Ja tuota silmäystä seurasi aina onnettomuutta ennustava etukavioiden kuovinta ja mylvintä, josta selvään tunsu koko sen ihmisvihan rajattomuuden. Siihen aikaan kun tämä tapahtui, oli sankarimme jo täyttänyt viisi vuotta ja aikoja sitten unohtanut sen kultaisen ajan, jolloin hänkin vasikkana peuhtaroi sita laitumilla aavistamatta mitään ihmisten pahuudesta ja itsekkyydestä. Samoin kuin isäntänsä, Kalliolan kamariherra, oli härkäkin arvohenkilö ja kunniamerkein koristeltu. Mutta tuosta ei hän mitään tiennyt, ja tuskinpa se tietoisuus paljoakaan olisi auttanut häntä katsomaan elämänsä kirkkaamassa valossa. Hänen ainoa ystävänsä oli navettarenki Juho. Juho oli ainoa, joka vaaratta voi lähestyä kaikkivoipaa ja pelättävää pilttuussa ja taluttaa hänet yksin pihamaalle kun olosuhteet sitä vaativat. Muutoin tarvittiin aina vähintään neljä miestä tuota paholaista kulettamaan, nenärenkaasta, seipäistä ja houkutuksista huolimatta.

Härällä oli merkillinen nimi, Tiberius.

Meitä oli muutamia ylioppilaita kesänvietossa täyshoidossa Kallialan kartanon lähellä sijaitsevassa, sangen vaatimattomassa, täyshoitolassa. Vaeltelimme täyshoi-*III. ALBERT ENGSTRÖM* Sunnuntaimetsästäjä (ohi ammuttuaan): — No ammu sitte itte ittesi, senkin saakuri!

tolan nuorten neitosten kanssa kedoilla, kuhertelimme ja haalasimme mukanamme peittoja ja päällysvaatteita ja käyttäydymme kuten ainakin ylioppilaat käyttäytyvät ennenkuin heistä on ehtinyt tulla vetelehtijöitä. Kallialan haka oli paras kävelypaikkamme. Se vietti loivasti merenrantaan ja oli täynnään valkorunkoisia koivuja.

Meren rannalla oli laivalaituri, puoti, pari kalastajamökkiä ja pursimies Perälän talo. Pursimies oli erikoinen ystävämme. Hän oli aina iloinen ja oli elämän myrskyissä saanut särmikkäisyytensä parahiksi hiotuksi. Hän oli ollut mukana siihen aikaan kun puukot heiluivat, hän osasi vaikka mitä, ja hänellä oli mainio purjevene, mansikkamaa, viisi mehiläispesää, muutamia verkkoja ja suurustinki, joka toimi moitteettomasti. Enimmät pursimiehen juoksevista asioista toimitti hänen eukkonsa, pyöreäperäinen sammakko, johon Perälä aikoinaan Tukholmassa oli rakastunut. Eukkorassu oli myös vanha ja harmaantunut ja oloihinsa alistunut paremmin kuin ukko itse. Niinhän se useimmin onkin.

Onko kukaan ollut naisten kanssa kävelyllä kun vihainen härkä yhtäkkiä ilmestyy eteen? Eikö?

Luulenpa että ihmisen sisimmät ominaisuudet sellaisessa tapauksessa nopeimmin ja kaunistamattomimmin putkahtavat esille. No niin! Tiberius ilmestyi lihallisessa olemuksessaan eteemme eräänä päivänä kun vaelsimme metsään eväskoreinemme, viettääksemme siellä valkopintaisten koivujen varjossa muutaman tunnin kuhertelun ja syönnin touhussa. Kuvitelkaa sarvekas paholainen verestävine silmineen hyökkäämässä rakastuneitten ylioppilaiden ja kainojen neitosten viattoman seuran keskeen!

Muistan tuskin mitä itse tein. Sen muistan kuitenkin että paiskasin lasia ja lautasia täynnä olevan korini härän silmille. Se viivytti härkää hetkisen, se puuhaili korin kera pitemmän ajan. Seuraavana hetkenä havaitsin olevani menossa täyttä vauhtia koivun runkoa ylös, parahiksi korkealla välttääkseni muutoin välttymättömän kohtalon. Pysähdyin lähimmälle Tiberiuksen vaikutuspiirin ulkopuolella olevalle oksalle ja tarkastelin tilannetta. Naisista ei näkynyt jälkeäkään, mutta puissa ympärilläni istui 5 muuta ylioppilasta, jotka näyttivät mielenkiinnolla seuraavan idylliämme häirinneen hirviön aano kuovintaa ja mylvintää.

Tiberius tuli minun koivuni luo, penkoi maata, puisti päätänsä ja hioi sarviaan puun runkoon, peräytyi ilkeästi mylvähdellen, tutkiskeli minua hetkisen verestävillä silmillään ja laskeutui sitten yks' kaks' kaikessa rauhassa märehtimään. Se tiesi että olimme tallella kuin pienessä purkissa. Miksipä siis hätäillä?

Mitä ajattelivatkaan armaat neitosemme meistä? Eikö meidän toreadoorien tavoin olisi pitänyt rientää härkää vastaan ja matadoorien lailla jäädä voittajana taistelutantereelle? Sen sijaan istua kyykötimme kuin köyhät, kurjat ylioppilaat kukin oksallamme, vihaisina, peloissamme ja melkeinpä kiroten syntymähetkeämme. Tunsimme sanalla sanoen syvästi mahdollisuuksiemme rajat.

En tiedä kuinka kauan siellä istuimme, mutta tunnit kuluivat. Tiberius nousi toisinaan jaloittelemaan ja tiiraili onnettomuutta ennustavilla silmillään meitä. Hän kyllä voisi odottaa kuinka kauan tahansa. Hänhän sai astella edestakaisin katettu ruokapöytä turpansa ulottuvilla. Hänellä oli kyllä aikaa.

Tuli ilta ja hämäryys laskeutui maille sovittavine verhoineen. Sitten kuului yks' kaks' askeleita kauempaa haassa. Navetta-Juho se siellä lähestyi.

— Tebirjuus! Tebirjuus! Täälläkö sinä kuhnailet, ukkoseni? Jouduppas nyt niin mennään kotiin! Tule, tule pikku Tebirjuus! houkutteli Juho. Mutta sitten äkkäsi hän meidät kurjat, jotka näännyimme koivujen tuoksuavissa lehdiköissä.

Mitä ihmettä? Kantitaatitko ne siellä puissa? Niin! Tebirjuksen kanssa ei juuri ole hyvä leikitellä, sen ma sanon. Mutta asia on näet niin että kamariherra ei pidä siitä että maleksitte täällä hänen haassaan tiputellen ympärillenne paperinjätteitä ja munankuoria. Tämän hän on kyllä sanonut panssunaatin rouvalle, mutta se peijakas ei ole kuullakseenkaan patruunan käskyjä ja orteita. Siksi sanoikin patruuna minulle: Juho, sanoi hän; laskeppas Tebirjuus hakaan, sanoi hän, niin sehän on sitten piru etteivätkö anna hakani olla rauhassa. No! Minä laskin Tebirjuksen irti, niin että nythän herrat näkevät miten käy kun ei kamariherraa totella. Tietävästi olisi panssuunin rouvan pitänyt varoittaa herroja, mutta sitäkö se senkin täyteinen tekisi. Mutta nyt pitää Tebirjuksen

kotiin, sillä se on näets niin että sen pitää niin sanoakseni töihin muonansa puolesta, hihii! Mutta mulla on käsky laskea se taas irti niin pian kuin se on temppunsa tehnyt, niin että on parasta että herrat pysyttelevät muilla mailla naikkosineen, papereineen ja munankuorineen!

Tiberius, tuo masentumaton, julma, oli noussut makuultaan ja kyhnytteli turpaansa Juhon takin hihaan.

— Sanonpa vaan, herrat, varokaa Tebirjusta! Sillä minä olen ainoa johon se sopeutuu ja jos tässä käy niin että minusta henki heittää niin eipä tule toista, joka pystyy sitä hoitamaan, vaan saavatpa luvan vaan ampuu sen. Sellainen poika se on Tebirjuus! Mutta sellaista sonnia, mitä viran hoitoon tulee, ei löydykkään koko maassa ja maakunnassa. Niin että paras pelätä ja kunnioittaa sitä niinkuin patruunaakin. Tuu' nyt Tebirjuus, niin lähdetään! Mutta älkää kiivetkö alas ennenkuin olemme kuulumattomissa. Sanon sen vaan varmuuden vuoksi! Ja käsi Tiberiuksen paksulla niskalla lähti Navetta Juho ystävineen menemään.

Noloina ja vähäpätöisinä ja harvinaisen vähässä määrin mahtavina hilauduimme koivuista alas ja marsseimme häntä koipien välissä täysihoitolaamme. Siellä odottivat tytöt meitä. He olivat olleet levottomat, niin levottomat!!!

Mutta Kallialan haka oli täyshoitolan ainoa kävelypaikka ellei halunnut pölyisälle maantielle tahi meren laineille, jotka viimeainitut, kuten hyvin tiedetään, samentuvat aina milloin naisia on venheessä.

Härkä tulisi todennäköisesti koko kesän pitämään hakaa hallussaan ja niin ollen rajoittamaan tuntuvasti mahdollisuuksiamme. Eräänä iltana menimme tervehtimään Perälän ukkoa, joka istuskeli tupansa edustalla ja luetti eukollaan päivänuutisia lähikaupungin sanomista. Meillä oli pullo punssia mukana ja juttelimme yhtä ja toista paikkakunnan asioista ukkelin kanssa, joka piankin lämpeni. Härkäkin tuli niin puheeksi. Perälä, joka möi kaloja Kallialaan, oli Tiberiuksen tähden saanut ruveta käyttämään pitkää kiertotietä, eikä ollut siitä laisinkaan mielissään. Ja hänen eukkonsakin oli kerran saanut jättää maitohihkinsä metsään ja pelastautua kuin ihmeen kaupalla lähelle sattuvan aidan luo.

— Mutta minä olen, piru vie, nulinut pahempiakin Pelsepuupeja kuin Tiberius, sen mä vaan sanon, alkoi Perälä kehuskella, kun yksissä olimme haukuskelleet sekä härkää että kamariherraa. Se, joka on purjehtinut yksissä kapteeni Tulihaukan kanssa ja saanut otteen hänestä, se kyllä voi hoidella yhden Tiberiuksenkin. Sillä nähkääs, Tulihaukka oli pirullisin kippiari mikä kuunaan on laivan kantta tallustellut ja kiroilla taisi se niin että tulikiven sauhu kurkusta höyrysi. Ja tapella se juutas taisi, sillä siihen aikaan sai vielä tapellakkin. Mutta kun me kerran makailimme tyynessä Etelämerellä, voimatta mitään tehdä ja ukko oli sapessaan, riehui ja kiroili ja pani meidät mitä mahdottomimpiin roskatöihin ja raivostui niin että nokanpää valkeni niin silloin olin se minä, joka astuin esille ja miehistön puolesta pyysin että hän lukisi meille Jumalan sanaa, sillä sitä me tarvittiin, sanoin minä. Ja pitipä ukon totella ja lukea meille joku saarna tahi sen tapainen sillä seisoipa merilaissa sellainen pykälä että ellei laivalla tyynen tahi muun tähden voinut mitään tehdä oli miehistöllä oikeus pyytää hitunen Jumalan sanaa silloin tällöin. Ja niinpian kuin ukko aina yltyi ärjyilemään kieppasin minä itseni esille ja pyytelin Jumalan-sanaa, ja lukea hänen täytyi. Lopuksi äkkäsi hän että joka kerta kun hän riehautui ja noituili, tuli päälle aina annos pipliasta. Ukosta tuli loppujen lopuksi kunnollisin kapteeni, joka koskaan on huutotorveen huikannut. Ja se oli minun ansiotani. Niin että kyllä tässä osataan taltuttaa yks' Tiberiinkin. Mutta teidän on vannottava pojat ett'ette sanoin, ilmeini tahi kynin paljasta mitä nyt aijon teille uskoa. Se on vapaamuurarivala, ja hän, joka sen rikkoo, hän pyyhittäköön elävien ja kuolleitten kirjoista ja haihtukoon tuhkana ja tomuna itään, länteen, pohjoiseen ja etelään. Olen itse vapaamuurari niin että tiedän mitä vala velvoittaa. Vannokaa siis!

Ukko Perälä otti pitkän ryypyn lasistaan ja me ojensimme peukalomme valan vahvikkeeksi. (Jatk.)

— Koska puoli-kahden juna lähtee?

— 1,30.

— Sepä saakuria! Ne ovat taas muuttaneet sen ajan!

ALBERT ENGSTRÖMIN PIIRROKSIA JA JUTTUJA

niminen pilalehti ilmestyy kunkin kuukauden alussa ja keskivaiheilla runsaasti kuvitettuna, 8 sivuisena numerona sisältäen Albert Engströmin humoristisia kertomuksia ja pirteitä pilakuvia. *Pääsiäiseksi, juhannukseksi ja jouluksi* julkaistaan laajemmat erikoisnumerot värillisine kansilehtineen.

Lehden hinta vapaasti lähetettynä: Yksityisnumerot kpl. Smk. 2:50. Pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot kpl " 5:— . Vuosikerta (maaliskuun alusta vuoden loppuun eli 20 numeroa) ~ 50:—. (Vuosikerran tilaajat saavat siis pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot puoleen hintaan)

Lehteä saa tilata: Postitoimistoista, kirjakaupoista, Rautatiekirjakaupan asemamyymälöistä ja konttoreista, asiamiehiitämme ja suoraan lehden konttorista. Asiamiesehtoja saadaan lehden kustantajalta Oy. Librarialta. puh. 43 141.

Vastaava toimittaja Väinämö Killinen. Lehden konttori: Helsinki, Ludvigink. 4—6. Helsinki. Kasarmink. 25. Puh. 11041 5-7 jpp. (Helsingin Uusi Kirjapaino Osakeyhtiö).

Helsingissä 1925. Helsingin Uusi Kirjapaino Oy. Albert Engströmin Piirroksia ja Juttuja *N:o 2 — I* *UUOSIK. MAALISKUUN 15 P:NÄ 1925 HINTA 2:50 Kuvia ja tekstiä lainattaessa on täydellinen lähde mainittava.*

Ill. Albert Engström

Kaunis Kallu, joka on nähnyt parempiakin päiviä: — Ei hitto vie ehdi tässä työtäkään lekoinaan kun täytyy alituisen tuumiskella miten toimeen tulla. *Ill. Albert Engström*

Lundholmin perheeseen oli siunautunut uusi pikkuinen, jonka kunniaksi oli pidetty ristiäiset.

Tukkukauppias Krossi tapaa kadulla rouva Lundholmin ja sanoo: — Eipä ollut kiltisti teiltä kun ette kutsuneet minua ristiäisiin!

Rouva L.: En tiennyt että Tukkukauppiasta sellaisetkin kiinnostaa! Mutta ensi kerralla muistan varmasti kutsua myös herra Tukkukauppiaankin!

Tukkukauppias: — Hyvänen aika! Ei millään muotoa mitään lisävaivaa minun tähteni!

*

Härkä.

Jatk.

Kaikki ool' reit! Hankkikaa nyt täysi muntierinki housuista, kengistä, hattua ja kaulahuivia myöten niin laitanpa hitto soikoon sellaisen satimen että pois tulee Tiberiukselta lähtö Kallialan haasta! Mutta muistakaa että jos kamariherra kuulee hiiskauksenkaan, loppuu minulla kalankauppa ja saan laputtaa vaivaistaloon! Ettehän halunne syöstä vanhaa merikarhua ja syvänveden kyntäjää suinpäin kuiville?

Me vannoinme ja iskimme peukalot taas yhteen.

Tulkaa tänne huomenna varhain ja odottakaa ylihuomiseen niin näettepä piruja. Tulkaa sitten kaikki — ei, parasta kai että vain yksi tulee. Tulkoon hän, Engström. Hänhän on paikkakunnan poikia. Hän olkoon ikäänkuin todistajana ja katsojana tässä suuressa teatterissa eli sirkuksessa. Kiivetähän hän taitaa, senhän hän jo näytti tässä äskettäin.

Onko minun myös kiivettävä?

Kiivetä tahi juosta, miten vaan, — se riippuu hetken situtsuunista. Mutta tehkää nyt kuten sanoin niin saapa itse

ruveta haraksi kamariherra jos meinaa meidät haastaa karkoittaa!

Hämärästi aavistellen ukko Perälän puuhia kaivoimme vaatimattomasta vaatevarastoistamme kokoon täydellisen miehen puvun. Sininen nuttu, ruudukkaat housut, vanha frakkiliivi, likainen tärkkipaita, pari loppuunkulutettuja lankkinahkakenkiä, kaulus, punainen kravatti ja paripuolet kalvosimet, siinä varusteet. Niiden kera riensimme liittolaisemme luo, joka äänekkäästi hyväksyi ne tehtävänsä. Hän huomautti ettei hänellä suinkaan periaatteessa olisi mitään sitä vastaan että vaatteet Tiberiuksen murhayrityksessä esiinnyttyään joutuisivat hänen omikseen.

Pari päivää menestyksellisesti merellä kuherreltuani menin perämiehen luo. Eräällä hänen peräkamaringin tuolilla istua nökötti vaatteisiimme puettu täytetty nukke. Se näytti kerrassaan muhkealta ukko Perälän tuoheen maalaamme ilmeettömine kasvoineen, jotka töllistelivät vanhan hatun alta. Punainen kravatti valkealla rinnuksella loisteli hänen silmille kylläkin houkuttelevasti ja housuihin kiinni-ommellut vanhat kenkärähjät panivat ajattelemaan äärimmäistä kurjuutta.

Perälä tervehti minua työstään ylpeänä. — Nyt ottaa Engström tämän rumiluksen ja vie sen Kallialan hakaan. Siellä panee hän sen pystyyn jonkun koivun runkoa vasten ja sitoo sen nuoralla vyöräröltä kiinni että se pysyy pystyssä — ymmärtääkö hän? — ja näyttää kesävieraalta, joka on unohtunut siihen taivastelemaan. Sitten alkaa Engström mylviä ja matkia härkää, sillä kilpailua, näetsen, ei kukaan suvaitse. Saatte olla varma siitä että Tiberius tulee kuin ammuttuna, — ja turha lienee sanoa että sitten on parasta että Engström korjaa luunsa niin pian kuin vaan ehtii. Jos näyttää siltä ettei pakoon ehdi, niin ylös johonkin koivuun vaan, ja sitten se alkaa se ahvääri eli turnaus hänen ja rumiluksen välillä. Minä seuraan hollin matkan päässä perästä ja annan osviittoja miten tämä rumilus on asetettava. Sitten saa hän itse nähdä miten käy!*Ill. Albert Engström*

— Mitä saitte perunoista, Antti? — 2: 50. — Minä sain 3: —. — Minä tein sittenkin paremman kaupan! — Kuinka niin? — Minun olivat määränneitä.

*

No! Perälä ja minä ponnistimme metsään uljas ukonkuva olallamme siksi kunnes Perälä tuumaili että hänen oli parasta ruveta reivaamaan purjeitaan, sillä jos juoksusta sattuisi tulemaan kysymys tekisivät hänen jäykät kinttunsa pian tenän. Harasta emme nähneet häntäkään. Arvattavasti oleili se lähempänä kartanoa. Perälä neuvoi minulle sopivan puun, kääntyi ja lyntysti kotiinsa päin.

Varovasti pälyillen hiivin osoitetulle puulle. Elukkaa ei kuulunut ei näkynyt ja rauhoittuneena rupesin asettelemaan kuvastustani. Sokeritoppanuoralla sidoin sen kainaloiden alta puun runkoon kiinni. Oli vaikea saada se pysymään pystyssä, sillä se oli huonosti täytetty. Pistämällä koivun oksan sen vanhasta perunasäkistä tehdyn maallisen tomumajan kylkeen sain vihdoinkin hieman ryhtiä toveriini. Asettelin hänen hattunsa kohdalleen, potkaisin kenkärajat hieman levälleen ja valmistauduin sopimuksenmukaisesti mylvimään — — — silloin — — —

Herrajee, kun sitä ajattelen!

silloin — — —

Silloin kuului toisenmoinen mölähdyks takaani ja maa tärisi hänen rynnätessä päin. En ehtinyt pakoon. Otin loikan, tarrauduin kiinni koivun runkoon ja aloin kiivetä. Vaara teki minut vikkelaaksi, vahvaksi ja notkeaksi ja viime silmänräpäyksessä pääsin paksua, vaikeasti kiivettävää runkoa siksi ylhäälle että voin kiepsahtaa oksalle, metrin verran Tiberiuksen kauhean pään yläpuolelle. Runko oli hänen ja kuvatuksen välillä.

Tiberius mylvähteli villisti ja kuopi voimattomassa raivossaan turpeita ja pikkukiviä. Toisinaan muljautti se silmäyksen minun vähäpätöisyyteeni, tuhauttaen sieramistaan pahanenteisen vinkaisun ja pieksäen häntäänsä kuin mikäkin leijona. Sitten otti se mielettömässä raivossaan muutamia hyppyjä, puski sarvensa maahan ja pölyytti jaloillaan multaa.

Mutta mitä nyt? Tähän asti oli Tiberius kiinnittänyt huomionsa yksinomaan minuun. Mutta tuossa puun juurella, huolettomasti siihen nojaten, seisoi hävyttömin ja hurjapäisin olento, minkä hänen härkäaivonsa koskaan oli

voinut kuvitella. Kuka oli tuo onneton kuolevainen, joka niin tavattomalla välinpitämättömyydellä näytti kokonaan syrjäyttävän Kallialan haan yksinvaltiaan olemassa-olon?

Tästä täytyi tehdä varoittava esimerkki!

Tiberius tähtäsi verestävillä silmillään tuota uutta hurjapäätä, pudisteli päätään, puuskutti ja vetäytyi muutaman askelen taaksepäin. Sitten 1 ahtaili hän edestakaisin pari kertaa ja syöksyi sitten hirveällä mölinällä ja pikajunan vauhdilla suoraan kuvatuksen päälle, musertaakseen sen teräsoSallaan.

Härkä osasi vastustajaansa suoraan rinnan alle iskulla sellaisella että se olisi pystynyt passittamaan kenen tahansa autuaammille metsästysmaille. Hetkiseksi joutui kuvatus keskikohdaltaan litteäksi kuin karttuusipaperi, mutta oljet olivat joustavia ja pullistivat vatsan paikoilleen taas. Iskun seurauksesta joutui kuvatus vain hieman etukumaraan, mutta säilytti kasvoillaan suurim-*Ill. Albert Engström*

Hamppari Reilu Kalle saa lippuluukulta takaisin 2: 50 liikaa Palaa huomion tehtyään takaisin luukulle ja sanoo: — — En varmaankaan saanut oikein takaisin — — — Rautatien virkamies, kiukkuisesti: — Se on myöhäistä nyt! Reilu Kalle: — Nähkääs, siinä oli 2: 50 liikaa — — — Virkamies, lempeämmin: — Jahaa! Tulkaa tänne sitten — — — — Reilu Kalle: — Ehee! Se on myöhäistä nyt! — (Häviää).

*

man osan välinpitämättömyydestä arvokkuudestaan. Sillä sehän oli kiinnisidottu. Sen sieluttomat, Perälän tervalla maalaamat, silmät katsoivat musertavan tyynesti Tiberiukseen, joka iskun voimasta oli saanut vakavanpuoleisen aivotärähdyksen ja lyyhistyi hetkeksi polvilleen. Heli oli se kuitenkin taas jaloillaan, huohotti syvään ja tarkasteli vastustajaansa, joka todennäköisesti tuntui olevan liian ylivoimainen. Sitten vetäytyi se hiljalleen pois päin, päästi äänen, joka muistutti enemmän karjuntaa kuin mölyä, ja jätti täyttä neliä, taakseen katsomatta, taistelutantereeseen. Metsä vain ryski sen tiellä. Mutta hetkisen perästä leijaili rauhan hengähdys Kallialan haan yllä, minä uskallauduin koivusta alas ja riensin, kuvatus selässäni, Perälän mökille.

Hän seisoj ulkoveräjällä ja hänen silmistään hehkui selvästi elävääkin voimakkaampi innostus kun annoin raporttiin.

— Engström, lausui hän, hän saa lyödä veikkaa sadastaviidestätoista paikatusta taavetintaljasta että käy niin kuin ennustin — härkä häviää Kallialan haasta, saatlepa nähdä! Ja näitä vaaterasuja eivät herrat kai enää lartte, mitä siihen asiaan kuuluu? Olipa enemmän kuin onni ettei nämä liivit olleet Engströmin päällä silloin kun isku mäjähti. Mutta eikös tämä rumilus ole hyvin tehty? Se muistuttaa hieman ikäänkuin susilistiä punaisine kaulanauhoineen, vaikka eihän se haasta tuomaskuonaa niin paljon kuin ne. Mutia nyt tarttee Engström kai kahvitipan asian päälle, sillä huomaanpa savupiipusta että eukko on pannut pannun tulelle —.

*

Niin! Nyt saavat herrat hemppuineen pastierailla Kallialan haassa niin paljon kuin lystäävät, sanoi Navetta-Juho pari päivää myöhemmin laivarannassa. Sillä Tebirjuus on nyt kuollut — — —

Kuollut? Härkäkö kuollut? Miten se tapahtui? huudettiin kilvan.

Jaa, se oli Jumalan ihme. Näes, Tebirjuushan oli kiltein ja paras Luojan luomista häristä lehmille ja minulle; muutenhan se kyllä oli jonkunverran ihmisvihollinen, luonnollisesti, melkeinpä vaarallinenkin. Mutta toissa päivänä oli kuin itse piru olisi siihen ampunut, sillä ihmisvihaajasta oli se yks' kaks' muuttunut ihmisaraksi. Se pakoili niin että puskat ryski jokaista ihmistä, jonka*Ill. Albert Engström*

Neidot Rypärinta ovat saaneet kerjäläisen vieraakseen. Sohvi neiti aukaisee.

— Rouva kiltti, antakaa pari vanhoja housuja!

— Mitä sanotte, ihminen! ? Tässä talossa ei ole miehiä. (Sulkee oven).

Sisar: — Teitpä tuhmasti kun sanoit noin. Nyt se tietysti murtautuu tänne yöllä!

Sohvi avaa oven jälleen ja huutaa menijän jälkeen:

— Mutta pankaa mieleenne että meillä aina öisin käy miesväkeä!!!

*

sai näkyviinsä, niin että kamariherran täytyi kutsua kaupungista mies sitä ampumaan. Yksinpä minuakin se pelkäsi!

Olin kävellessäni joutunut hieman tuulen alle Navetta-Juhosta ja havaitsin hänen jutellessaan että nuuskaisesta naamastaan leuhahleli rohtomenttien tuoksu.

Mitenkäs on Juhon laila? Sairauttako? kysäsin. Hänhän haisee apteekille.

Ei, se on vaan Hokmannin tippojen tuoksu. Kun ihminen oleilee navettailmassa vuorokaudet umpeensa niin täytyy silloin tällöin ottaa pieni määrä lääkettä, että saisi lannanmaun suustaan, ja piristäähän se sieluakin sitäpäitsi. Mutta tänään otin tupla-annoksen tavallisesLaari sillä Tebirjuus ei mene mielestäni. Parempaa elukkaa ei enää saada koko lääniin, ei koko maahankaan, sanalla sanoen!

Ja Juho käänsi kasvonsa pois ja pyyhki joiuin silmänurkistaan.

*

Vaarallisin tilanteeni.

Olin nuori, olin iloinen ja minulla oli oma sanomalehti. Minun olisi pitänyt tuntea oloni koroillaaneläjän elämäksi ja näyttää se ilmeiteni arvokkaassa vakavuudessa ja koko hyvänvoivan olentoni itsetietoisuudessa. Mutia olin liian kauan ollut boheemi, vapaa taiteilijasielu, enkä siis lähestulkoon ollut uuden ja vaativan asemani tasalla.

Tämä tapahtui 1897 ja kaupungissamme oli sirkus. Sirkusihmiset kiinnostivat silloin mieliäni enemmän kuin nyt sillä tunsinpa jotain kuin sukulaisuutta heihin. Nuo ihmiset, jotka huolettomina elivät vapaata elämäänsä ja panivat sen joka areenalla alttiiksi jumalaisella — (kuten arvelin) — kyvyllämielisyysdellä, miellyttivät minua ja minusta tuli sirkuksen kantavieras. Roikuin siellä uupumattomana päivä- ja iltanäytännöissä, tein tuttavuutta voimailijoiden, ratsastajattarien, klonien ja monien muiden kanssa ja soinkin heidän joukossaan. Saksa, ranska, englantia ja italia kaijuttivat kilvan pikku Hasselbackenin ilmaa. Elettiin kiihkeiden, puoliksi epätodellisten kuvitelmien korkeassa ilmapiirissä, juonitteluisa, villissä rakkaudessa ja vihassa, ja kaiken tämän kruunasi mielestäni jokailtainen hengenIll. *Albert Engström*

Pläsi, tunnettu ja pelätty tappelupukari, oli tehnyt kääntymyksen ja saanut lahkoseurakunnassaan luottamustoimen, kassanhoitajan viran. Vuositarkastuksessa havaitaan kassassa kuitenkin vajuus, eikä niin vähäinenkään. Syytettynä tästä puhuu Pläsi ja lausuu:

— Totisesti, totisesti sanon minä teille. Jos ryhdytte rähisemään tuollaisista pikku-asioista niin minä, piru vie, lasken entisen ihmiseni irroilleen.

*

vaara erittäin miellyttävästi. Se tahtoo sanoa, itse olin vain syrjästäkatsojana, mutta mielikuvituksissani elin mukana niin intohimoisesti, että kuvittelin kuuluvani esiintyjiin.

Tein tuttavuutta erään kuvankauniin saksalaisen naisen kanssa, joka esiintyi hammasatleettina. Hän osasi riippua puolivälissä sirkuksen kattoa polvitaiteistaan renkaissa, suussa hampaiden muodon mukaan muovaeltu nahkaremmi. Mutta tuossa nahkaremmissä roikuin noin 1000 kiloa kaikenlaisia rautatavaraa. Sitten hissattiin hänet taakkoinen ylös kattoon ja teki hän siellä kaikenlaisia suloisia käsi- ja jalkaliikkeitä. Hän ei laulanut, eihän hän voinut, raoittaa hampaitaan — siitähän olisi tullut paha sotku. Toisinaan roikkui nahkaremmissä raudan

asemasta puolet sirkuksen henkilökunnasta ja hän teki temppunsa yhtä tyynellä itsetietoisuudella. En voi kieltää ettenkö suuresti tuota naista ihaillut. Ruotsin kansan hampaat alkoivat jo siihen aikaan huonontua. Noissa hampaissa ei ollut mitään vikaa. Pyysin naisen illalliselle ja hänen toverikseen erään rumaniaalaisen miehen, joka osasi istua oman päänsä päällä. Mitä hyötyä on omalla päällään istumisesta, sitä en tosiaankaan koskaan ole tajunnut, mutta mies oli jokatapauksessa taiteilija omalla alallaan. Illastimme pikku-Hasselbackenilla esitysten loputtua.

Olin nähnyt aikanani useita hammasatleetteja ja epäilin että tavallinen tervehampainen reilu mies hyvin voisi tehdä samat temput kuin hammasatleijattareni. Hän myönsi myös että se oli helpompaa kuin mitä yleisö luuleekaan. Mutta kaulalihasten täytyi myös olla rautaa, muussa tapauksessa hirttäytyisi vasta-alkaja varmasti temppuunsa, venyttäisi toisin sanoen kaulanikamansa ja vioittaisi selkäytimensä.

Tahdonpa koettaa, sanoin minä. Mistä saan nahkaremmin, joka mukautuu hampaisiini?

Mennään yhtä matkaa huomisaamuna niin hankin teille täydellisen kojeen, sanoi neitoni rakastettavasti.

Näin jutellessamme istui rumaniaalaiseni ja tuijotti minuun kuin härkä lihanostajaan. En kiinnittänyt huomiota hänen silmäilyihinsä, sillä miehen, joka ilta illalta istuu omalla päällään, täytyy pakostakin saada katseeseensa jotain vierasta ja miksipä ei juuri jotain äheemmän miellyttävää.

Seuraavana aamuna riensin hakemaan kauniin ja miellyttävän hammasatleettini ja sitten menimme eteläpäähän kaupunkia erääseen merkilliseen liikkeeseen, josta tosiaankin sain hammasatleettini sopivan paksun nahkaremmin. Hammasatleettini koetteli niskalihaksiani havaiten ne ensiluokkaisiksi. Minulla oli mahdollisuuksia päästä pitkälle.

Söimme kevyen aamiaisen ja menimme sitten sirkukseen. Pari palvelusmiestä kutsuttiin avuksi ja hieno sitkeä voimistelunuora laskettiin katon keskuksesta maahan. Sidoin siihen nahkaremmini ja olin valmis koettelemaan kaulalihasteni voimaa. Myönnän että olin hieman epävarma, mutta naisen läsnäollessa täytyi miehekkyyteni näyttää oikean kuvansa. Opettajattareni näytti minulle miten nahka otetaan suuhun, miten kädet on pidettävä selän takana. Hän selitti miten minun oli keskitettävä kaikki sielunvoimani asiaan — tässä oli kyseessä vain parin tuuman koekohotus lattiasta. Mutta kuka auttaisi minua ylöshissattaessa? Ketään ei ollut sirkuksessa. Palvelusmiehet olivat luikkineet tiehensä, arvattavasti aamiaiselleen.

Taiteilijattareni raivostui niin kuin vaan taiteilijattaret raivostua voivat. Hän t syöksyi sähkökellon luo ja *Ill. Albert Engström*

Eräs maalainen oli saatu kiinni luvattomasta viinan myynnistä, mutta kielsi itsepintaisesti. Todetaan kuitenkin että hän oli ostanut 250 litraa. Tuomari: — Mutta miksi ostitte niin paljon? Tahdoitte kai saada sen huokeammalla, arvelen minä? Syytetty: — Niin! Siihen kai sitä jokainen tässä pyrkii!

*

hälyytti sillä. Rumaniaalainen ilmestyi luoksemme. — Tulen aina, elinikäni, muistamaan sirkuksen tuoksun. Hevosentartta ja hulluutta. Tyttö selitti rumaniaalaiselle että oli kyseessä vain muutaman sekuntin ajan koetella hampaitteni kantovoimaa.

Niin. Kyllä hän ymmärsi! Kyllä vain! Kun ei kerran ole ammattilainen niin —! Niin. Kyllä hän tajusi koko jutun.

Ja sitten se tapahtui. Taiteilijattareni löi otsaansa ja huudahti jotain ompelijattaresta. »Hjuvasti, hjuvasti rakkas Herr Engstreem, olla unohtanut — hjuvitella vaan, pian taas tavataan», lausui hän saksan, ruotsin ja monen muun kielen sekoituksellaan ja hävisi.

Olin yks' kaks' kahden kesken rumaniaalaisen kanssa.

Hän suorastaan uhkui ystävällisyyttään ja selitti voivansa tyydytyksekseni nuoraa käsitellä. Myönnän että olin tuhma, mutta samalla tahdoin kuitenkin näyttää, että pystyin läpäisemään siitä johon kerran olin ryhtynyt.

Asetin nahkaremmin suuhuni taiteen kaikkien sääntöjen mukaan, otin sen taas pois ja sanoin: — Ymmärtänette

kai ett'ei aikomukseni ole ottaa tätä hommaa elämäntehtäväkseni! Niin ollen kohotatte minua vaan muutaman tuuman verran niin että voin pudottautua maahan, jos havaitsen hammasvoimieni uupuvan.

Ymmärrän!

Mies meni seinämälle, jossa nuoraa nostava ja laskeva kampi oli. Asetin taas nahkaremmiin suuhuni ali right, ja sähisin hampaatteni välistä: valmis!

Se kävi hitaasti, toivottoman hitaasti. Tyhmää kyllä en hellittänyt otettani silloin kun vielä voin kuvitella olevani metrin tahi puolentoista päässä lattiasta. Ylemmäksihän ei ollut tarkoituksenikaan. Mutta toiselta puolen kiinnosti mieltäni se että kaulassani sittenkin oli yllinkyllin voimaa.

Ja yhtäkkiä havaitsin sitten olevani puolivälissä kattoa. Joku kauhuntapainen tarrasi minuun, mutta minähän en voinut huutaa. Se murinantapainen, jota pystyin ähisemään, kuului tuskin mihinkään. En liioin voinut katsella ympärilleni. Olin tuomittu hampaistani riippuen tuijottamaan sirkuskattoon siksi kun otteeni pakosta heltiäisi ja minä pudota moksahaisin veriseksi läjäksi arenan mullan muiden jätteiden joukkoon.

Vähitellen niin olin ylhäällä ja sallittiin minun pysähtyä noin metrin päähän katosta.

Sieluni raivosi. Yritin päästä käsiksi nuoraan mutta se oli liian ohkaista sormilleni. Teki kipeää! Aloin pelätä. Rupesin tajuamaan että rumonialainen oli mustasukkainen, ja tuo huomioni ei suinkaan minua iloisemmaksi tehnyt.

Olin yksinäinen maalaispoika, joka roikkui teräsköyteen kytketyssä nahkaremmissä sirkuksen katossa vanvanhempien hoidotta ja ilman ystäviä.

Silloin kajahti rumonialaisen ääni, helähtäen lasikattoa vastaan kuin ukkoisen jylähdys ja rinnassani kuin kauhunkouristus. Sekamelskaisella kielellään ja vihan vapisuttamalla äänellään karjui hän:

Roiku siinä nyt muutama minuutti, — minä pistäydyn juomassa pullon pilsneriä!

Mutta olipa kuin leukani olisi saanut moninkertaistetun voiman. Roikuin paikallani verestä pullistavin silmin ja kiukunsappi sisussani. Oli kuin raivoni olisi minuun voimia ja toivoa kasvattanut. Halusin erikoisesti vielä tavata rumonialaiseni, hakatakseni hänestä hevoslantaa, sahajauhoja ja sirkustuoksua areenalle.

Muutamia palvelusmiehiä sattui tulemaan sisään ja he kuulivat murinani. Minut laskettiin varovasti alas. Panin pitkäkseni ja koettelin liikutella leukojani. Kun muutaman minuutin perästä pystyin niitä käyttelemään ja sain tietää että rumonialainen tosiaankin ulkona käytävässä istui ja hörppi pilsneriä, aloin maratonjuoksun, jossa kilpailijani oli nopeampi. Hän jätti sirkuksen.

Kesäsatyyrit.

Vanha majuri ja minä istuimme pihatilkullani kastanjain alla ja ryypiskelimme grogia. Yhtäkkiä paukahti veräjä ja vanha professori lähestyi.

— Istu alas!

— Ei kiitoksia; mutta saisinko lainata kiikaria?

— Mielelläsi! Saako luvan olla 6 tahi 12 kertaa suurentava? Tahi haluatko vanhan laivakiikarini?

Kiitos, saanko lainata 12 kertaisen Zeissisi?

Hän sai sen ja poistui.

Renkini tuli. Hän toi terveisiä laivalta, jolla oli saapunut tyttöopisto kaupungista. Tytöt pyysivät saada uida uimarannassani.

— Mielellään!

Majuri ja minä jatkoimme ryypäämistämme.

— Mikähän tyttö-opisto se lie? kyseli hän.

— Arvattavasti se sama, jolla on tapana tulla tänne pari kertaa kesässä. Niitä on kaksi vanhaapiikaa ja parikymmentä nuorta tyttöä, jotka haluavat hengittää meri-ilmaa ja uida.

Portti paukahti taas ja vanha lehtori köpitti pöytäämme.

— Haluatko grogin?

— Ei, mutta lainaisin mielelläni kiikarin.

— Professori lainasi juuri minun 12-kertaiseni. Mutta sinä saat lainata kuusikertaiseni tahi vanhan merikiikarini.

— Kumpiko suurentaa paremmin?

— Laivakiikari.

— Sitten otan sen. Kiitos, hyvästi!

Vanha majuri sanoi: — niin, kiitos vaan grogista — täytyy tästä jo lähteä. Kuuleppas, saisinko mahdollisesti lainata veneesi hetkeksi. Minun pitäisi pistäytyä Puotisaarella.

— Ota se, veli hyvä; aivot ja muut löydät ketjussa leikkituvasta.

— Kiitos, kiitos vaan. Terveppä mieheen!

Minulla oli juuri taulu tekeillä. Telineeni seisoj metsässä atelierini vieressä ja vanha majuri oli houkutellut minut työstäni hetkeksi. Päivä oli kuuma ja hänen salaviittauksensa grogista oli houkutellut minutkin. Mutta nyt tarttuaisin pensseleihin jälleen. Menin metsäpolulleni. Siellä loisti tauluni auringonpaisteessa ja veti puoleensa.

Mutta tuolta uimarantaniemestä alkoi kuulua ääntä; hihitystä, korkeita falsettihuutoja, parkunaa, puheenja naurunporinaa. Tyttöopisto oli todennäköisesti järvessä. Mutta mitäs tämä? Mitä helkkaria? Tuossa, kappaleen matkan päässä, ryömi lehtori mahallaan kiikari kiivaassa tähtäysasennossa. Ja — ei, nyt se jo menee liika pitkälle! Atelierini nurkalla kyykiskeli professori kiikareineen, arvatenkin opistolaiset päämaalinaan. Sellaisia vanhoja lurjuksia! Olin tosiaankin liika ujo pysäyttääkseni noiden vanhojen elostelijain puuhat. Niin, niin! Ikä ei näy paljoa merkitsevän — tahi kentiespä se juuri on vanhuus, joka tässä jotain merkitsee. Mutta sääli tyttöjä joka tapauksessa. Ei! Minun täytyy puuttua asiaan. Minä huusin: —Hei! Kuulkaapas vanhat pojat, antakaapas tuon tuollaisen olla. Seis, sanon minä!

He pysähtyivät.

— Ei, kuulkaapas, nyt se saa jo riittää! Tulkaa mieluummin jäähdyttelemään tunteitanne pikku grogilla ja minä lupaan että vesi on oleva jääkylmää! Niin, en tahdo häiritä teitä, mutta menen kotiin ja toivonpa että silmänräpäyksessä seuraatte minua!

He olivat nähtävästi työskennelleet toisistaan tietämättä. He pyrkivät samaan päämäärään eri teitä. He oivat kumpikaan vastanneet mitään vaan paneutuivat pitkälleen, luuli enolevansa suojassa jokseenkin samoin kuin strutsi joka pistää päänsä piiloon ja unohtaa kokonaan suuren ruumiinsa.

Opistolaiset kirkuivat ja kikattivat, aavistamattakaan kalliolla piileskelevien metsänpeikkojen olemassaoloa.

Kuului airon ääniä. — Juoksin ylös kanuunakukkulalle.

Alhaalla soui venhettäni vanha kyttyräinen saaliin kietoutunut akka. Kaikkien pyhien nimessä, sehän olikin majuri, vanha ystäväni, joka jo oli 80:llä vuodellaan. Siinäpä vasta oikein parkittu tekijä!

— Nyt en jaksanut enää enempää. Menin kotiin ja istuuduin grogipöytään kun ensin olin käskenyt tuoda jäätä ja vettä. Hetken perästä tulivat lehtori ja professori. He näyttivät hieman vaivautuneilta.

— Nyt jätämme puheenaiheen, ehdotin minä, ja sotkemme itsellemme kukin mieluisemme grogin.

— Missä majuri? kysyivät molemmat.

— Hän tulee pian.

Parinkymmenen minuutin perästä tuli majuri soudusta hieman hengästyneenä, kantaen airoja ja helisyttäen ketjuja. Hän vihelteli operettisäveleitä.

— Näittekö mitä, pojat? huusi hän.

— Näimmekö? Mitä tarkoitat?

— Olkaa teeskentelemättä! Mutta tiedättekö mitä saali-soutaminen merkitsee?

— Saali-soutaminen??

— Niin! Otetaan saali harteille ja soudetaan tyynesti ja rauhallisesti. Tytöt luulevat tulijaa vanhaksi akaksi, joka soutaa selälle pitkänsiiman laskuun. Minulle ne huutelivat ja kyselivät mitä ahvenet maksaa. Mutta minä en vastannut. Ne luulivat että olin kuuro. Sitten uivat ne veneelleni kaikki muut paitsi ne kaksi vanhaapiikaa — ja sen vahingon kärsinkin tyynesti, kuten tullimestarilla on tapana sanoa. Mutta kun ne tulivat noin kolmen metrin päähän, rupesivat ne parkumaan ja yrittivät sukeltaa. En siis taida pahastikkaan vanhaa akkaa muistuttaa!?

Ja vanha majuri käänteli ylpeänä pikkuisia valkoisia viiksiään.

ALBERT ENGSTRÖMIN PIIRROKSIA JA JUTTUJA

niminen pilalehti ilmestyy kunkin kuukauden alussa ja keskivaiheilla runsaasti kuvitettuna, 8 sivuisena numerona sisältäen Albert Engströmin humoristisia kertomuksia ja pirteitä pilakuvia. *Pääsiäiseksi, juhannukseksi ja jouluksi* julkaistaan laajemmat erikoisnumerot värillisine kansilehtineen.

Lehden hinta vapaasti lähetettynä:

Yksityisnumerot kpl Smk. 2:50. Pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot kpl " 5:—, Vuosikerta (maaliskuun alusta vuoden loppuun eli 20 numeroa) " 50 —. (Vuosikerran tilaajat saavat siis pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot puoleen hintaan)

Lehteä saa tilata :

Postitoimistoista, kirjakaupoista, Rautatiekirjakaupan asemamyymälöistä ja konttoreista, asiamiehiltämme ja suoraan lehden konttorista. Asiamiesehtoja saadaan lehden kustantajalta Oy. Librarialta. puh. 43 141.

Vastaava toimittaja Väinämö Killinen. Lehden konttori: Helsinki, Ludvigink. 4—6. Helsinki. Kasarmink. 25. Puh. 11041 5-7 jpp. (Helsingin Uusi Kirjapaino Osakeyhtiö).

Helsingissä 1925. Helsingin Uusi Kirjapaino Oy. Albert Engströmin Piirroksia ja Juttuja *N:o 3 — I*
VUOSIK.HUHTIKUUN 1 P:NÄ 1925 HINTA 2:50 Kuvia ja tekstiä lainattaessa on täydellinen lähde mainittava.

Ill. Albert Engström

Entisestä proomukippari Mattilasta oli yks'kaks' tullut metodisti. Pappi: — Kuules Mattila, miks' ei Mattila käy kirkossa sunnuntaisin? Mattila: — Eei, s' on näet niin että minust' on tulin' uskovainen ny'!

Ill. Albert Engström
Erästä talollista, jolla oli elinkeinonaan porsasten myynti, sattui emäsika pahanlaisesti puraisemaan. Ukko rientää suinpäin lääkäriin, joka on tunnettu kiukkuisuudestaan, varsinkin jos potilaat tulevat odotusajan jälkeen.

Odotusaika oli ukonkin tullessa jo ohi ja tohtori karjui:

— Eikö sinulla ole selkoa vastaanottoajasta?

— Kyllähän minulla, mutta sika ei sitä tiennyt.

Tukkilaisten parissa.

Parasta mitä tiedän tässä elämässä, ja arvattavasti tulevassa myös, on talvi-ilta tukkilaiskämpässä, kun pakkanen paukkuu nurkissa ja kipinät lakeisessa sotkeutuvat tähtiin, jotka räppänän läpi kimaltelevat niin oudon läheisinä. Tunnelmassa on noituutta ja vanhojen aikojen makua. Tervaiset halot alttarintapaisessa takassa ritisevät, viheltelevät ja paukkuvat; kahvipannut töröttävät liedellä kuin mystilliset uhriastiat, ja vehnä jauhoista sekä amerikansilavasta pullia pyörittelevät miehet tekevät kakkusia paistaessaan kuin uskonnollisia taikatemppuja, käännellen niitä tottunein käsin ilmaan heittämällä sellaisella taidolla että ne aina pudotessaan mässähtävät suoraan pannun pohjaan.

Minä makaan kämpän yhdessä nurkassa havuvuoteellani susiturkki allani täysissä samoissa pukimissani, joissa äsken vielä metsässä rämmin ja seisoskelin, kuunnellen kirveiden iskuja ja sahojen sihinää. Silloin oli minulla metsän raikas pihkainen tuoksu nenässäni ja parta huurasta valkeana. Silloin ihailin puiden viheriän ja ruskean värin merkittäviä sulautumista hangen valkoiseen heijastukseen, ihmisten joustavia liikkeitä työssään, ja alkavan yön hiljaista kamppailua vastahakoisesti poistuvan päivän kanssa.

Mutta nyt on minulla aivan toisenlaista ihaeltavaa: valojen ja varjojen leikki kämpässä, sinisen savun lainehtiminen sen mustuneessa lakeisessa ja tulenloimun kisailu kasvoilla ja seinillä. Miesten naamojen väri on kuin vanhojen viulujen — niin on se myös päivänvalollakin — mutta nyt on kuin olisi jonkun suuren viuluntekijämestarin käsi vetäissyt pehmoisella pensselillä niihin uuden kiillon. Kuusien ja honkien hohde loistaa heidän kasvoistaan, hakattujen tukkien kanssa kamppailun voiman uho kuiskii heidän piirteistään, ja rypyissä piileksii nuotiotulien, kaskensauhun ja miilujen noki.

Ja haju täällä sisällä! Pihkan, tervan- sauhun, tupakan, kahvin, silavan, hien ja Työn Kunnian monivivahteinen sekoitus. Ja lisäointuina siinä nahkan kiistattomasti paljonpuhuva, merkittävä lemuruu sekä naurulla ja ystävällisillä kirouksilla tervehditty, silloin tällöin uusiutuva, sangen kaunistelematon mutta sitä väkevämpi ruuansulatuksellinen tunteenpurkaus.

Puhumme eniten metsästyksestä, sillä melkein joka miehellä on pyssy. Täällä pohjoisessa ei asia ole niin varoitettava; kukaan ei juorua, sillä itsekullakin on aina jotain omallatunnonaan, ainakin sen verran että nimismiehen korviin se ei sovellu.

Alussa ovat miehet harvasanaisempia sillä he tahtovat ensin tunnustella mitä maata vieras on. Mutta amerikkalaisesta jättiläismassasta tarjoamani tupakka tekee pian tehtävänsä, — antaa sen vaan kiertää!

— Saaplari! On tämä toista kuin mahorkka!

Ja kun sitten hörpimme kahviamme ja minä terästään sitä ruskeasta litranmittaisestani heruttelemilla tippasilla, laukeavat tarinoita kammitsoineet salvat.

Mutta jutuilla on sittenkin pitkin matkaa pieni viattomuuden verho, siksi kunnes itse paiskaan pöytään pari sangen väritettyä juttua teerenpyynnistä soitimelta ja muusta sen semmoisesta salavihkaisesta hommasta. Minun luontoni on nyt kertakaikkiaan sellai-III. *Albert Engström*

Ajateltu anoppimuori: — No, pystytkös elättämään eukkosi myös? Kosija: — Joo! Minä kun laitan ruokaa jää siitä aina yli niin että ellen saa eukkoa täytyy minun hankkia koira!

*

nen! Ja kaikeksi onnekseni muistuu mieleeni miten kerran eräs omanpuoleiseni, todellinen veijari, joka oli ottanut alakseen jahtikoirat, petkutti minut perinpohjin. Löydänpä vielä papereistani hänen kirjeensäkin, ja silloinkos miesten mielenkiinto herää.

— Katos Sellainen juippi! Lukekaas se kirje!

Ja minä luen kirjeen, selostettuani ensin asian alkuvaiheet: miten kerran tarvitsin lintukoira, ilmoitin lehdissä ja

sain erään vastauksen, jossa tarjooja ilmoittaa omistavansa vain yhden ainoan koiran, mutta sellaisen, että se vastaa vaikka leijonaa, ja miten sitten sovittiin hinnoista ja lähetyspäivästä.

Itse kirje oli seuraavanlainen:

»Herra Toimittaja Enkström.

Tukholma.

En voinut lähettää koiraa se jäi mettään viime torstaina sillä se ci heila jänistä kesken ja löytyy nyt kaksi mahtnllisuulta koiran suhteen joko ampua se tahi Jäniksen kuolema, niin että voitten olla tyytyväinen kun saatte sellaisen ostaa ja toivon, että annatten anteeks minkä kai voittekin tehtä kun koira on niin kunnollinen eikä parempaa koiraa tule koko Tukholmassa löytymään ja on sen nimi Tellu ja jos joulutten metsään sen kanssa illalla on parasla ottaa se kiinni sillä muuten ei se tule knltiin jos piässc uusille jälille.

Kunnioituksella *Pekka Aukusti Lipetli*. kuin yllä.»

Minä pidin kirjeen vakuuttavuudesta, lähetin rahat ja sähkötin Pekka Aukusti Lipetille että hän vaikeuksista huolimatta silmänräpäyksessä lähettäisi ainoan koiransa minulle.

— Niin! Kirjehän tuntui selvältä, myönsivät miehet kuorossa.

— No niin! Sain sähkösanoman että koira oli lähetetty. Mutta kun menin tavara-asemalle sitä vastaan niin eikös se perhana ollutkin tavallinen villakoira, sellainen keritty sirkuslcijona, tupsu hännänpäässä ja nilkoissa ja röyhelö kaulan ympärillä.

— Sepä perhanaa! Mutta miten sitten kävi? Eikö Engström vetänyt oikeuteen?

— Aijoin kyllä sen tehdä ja kirjoitin ja melusin, mutta Lipetti väitti että jarrumies, jonka tuli hoitaa koiravaunua, oli laskenut hänen jalorotuisen koiransa jaloittelemaan jollakin asemalla. Ja kun se sitten livisti tiehensä haalasi jarrumies sen tilalle vaunuun ensimmäisen piskin minkä vain käsiinsä sai. Minä valitin ja kirjoittelin anomuksia, mutta sitten väsyin koko hommaan. Riiteleminen maksaa rahaa.

— Mutta piru vie, kyllä minä niisin rosessannut siksi kun henki olisi mennyt, sanoi yksi miehisiä. Ei, kyllä Engström teki tyhniäslä kun jätti kesken. Mutta tyhmyyksistä puhuen niin tumienpa yhden joka ei ollut tuhma. Onkos Engström koskaan ampunut hirviä?

— Kyllä — pari kappaleita — —

Luvallisella ajallako?

— Luulenpa niin — — —

Luulenpa!! Ohoo, ci minua niin vaan huulesta vedetä. Kukas saakeli tässä pääsee luvallisesti ampumaan? Ellei ole omia jahlimaita? Ja keliäpä niitä olisi? Onkos Engströmillä omia maita? Ei, no! hi-hii — kuuleppas Rengon Jussi — kerroppas sinä niisiä hirvircissuistasi — nukutko sinä? Etkö; no, sill enhän voit kertoa! Mutta sinä kai tahdot levätä, sillä arvaanpa että painut huomenna jälille, jotka tänään lien vieressä nähtiin. Näin miten puhdistelit rcmiugloniasi, senkin vanha kelmi!*III. Albert Engström*

Loman jälkeen.

Kotiin palaava oniun pysäkin asemamiehelle: — | No, mitäs täällä on tehty muutoksia sill' aikaa kun olen ollut poissa?

Asemamies: — Eipä paljon muuta kuin että seinä, johon nojaat, on vasta maalattu.

*

— Valehtelee mitä pirua haluat minusta, mutta anna unin maata, — kuului vihainen murahdus vastakkaiselta

seinämältä turkisten alta. — Mutta jos lörpötät ohi suusi niin varo naama värkkiäsi etten laukaise siihen suolapanosta kun ensi kerran tapaan sinut esivallan ulottumilta.

— No, no — rauhoitu, rauhoitu veli hyvä! En puhu sanaakaan sinusta, kerronpa vaan pahimmasta hirventappajasta, joka näillä main on huseerannut — ja mikä hän on nimiään, sehän lie yhdentekevää. Kiitos, eihän sitä nyt enää olisi puolikuppista tarvittu! Kool vaan ja kiitosi Kylläpä se lämmittyäkin kuin paras turkki!

— Kuuleppas Ville, kuului Rengon Jussin turkeista.

— Villekö? Niinkö sanoit? Siin' onkin nimi, joka kelpaa pankeissa. Mutia mitäs sieltä yriset?

— Sanonpa vaan. Pysyppäs varpaillasi kuin luistelijä juhannusjäällä — muuten —

— Minä nukun jo, sanoi Ville.

— Niin, hyvää yötä kaikille vaan ja kiitos tästä päivästä, täydensin minä. Odotin mielelläni huomiseen kertomusta paikkakunnan pahimmasta hirvimiehestä. Tiesin että silloin saisin kuulla sen keskeytymättömänä, sillä tarkoitukseni oli lähteä Villen toveriksi metsään. Ja Ville oli samalta päin kotoisin kuin minäkin.

Joku pisti haukotellen lisää tervaksia alttarille. Minä vedin karvalakin korvilleni, sillä seinästä veti. Kohta kuului kuorsausta sieltä jos täältäkin. Miehet kääntelivät, ähkivät ja röyhtäyttelivät unissaan. Yksi ja toinen kuittasi olemassaolonsa viimeisen tajuntahetken aikamuisella pamauksella — aivan kuin aikoinaan Ulla Winblad. Nurkkahirsislä sävähli pakkasen ulvalidus. Ilma tuntui kovenevan. Olin jaloistani lappalaiskenkäni, järjeslclin lammasnahkasel alleni, pistin jalkani susiturkin hiihoihin ja levitin muun osan siitä peitoksi päälleni, — mainio resepti! Ja sitten nukahdin.

Seuraavana päivänä kertoi Ville Rengon Jussista. Yli sata hirveä oli tämä salaa ampunut, kiertäen visusti lain kouran aina viime vuoteen asti. Hän oli lopuksi menestyksestään paisunut liian röyhkeäksi. Oli ollut niinkin varoma lon että kerran, juuri nipin napin käräjistä sakolla päästyään, seuraavana päivänä ampui taas hirven ja vei sen koivel iimisiirlieli porstuaan.

Mutta kohtalon Diana valvoi, .hissi joutui eräänä pakkasiltana tuoreille hirven jälille ja seurasi niitä, sillä hän ei voinut heittää kesken. Hänellä oli kerta kaikkiaan sellainen veri. Multa ajo vei aikaa, sillä hirvi pakeni hyvällä vauhdilla. Myöhään illalla, kuu jo oli melkein uyrkkipimeää, onnistui hänen viimeinkin ampua hirvi, joka oli loppuun nääntynyt, ja särkenyt jalkansa kovalla hangella.

Mutta silloin oli Jussi kaukana asutuksista ja pakkasen puri yhä tiukemmin. Hän ei uskaltanut sytyttää nuotita, sillä hän ei varmaan tiennyt, missä hän oikeastaan oli. Hän oli tosiaankin pulassa.

Mutta hän keksi keinon. Hän nylki hirven ja kääriytyi sen nahkaan. Siinä oli hänen lämmin ja mukava olla. Melkeinpä mukavampaa kuin sängyssä muijan vieressä. Nahka mukautui joustavasti ja tiiviisti pilkin ruumista.

Ill. Albert Engström

Tönkkä-Jussi tulee painuman luo ja pyytelee kaunopuheisesti neljännestuopin »väkevää» lääkkeiksi sairaalle vasikalleen.

Patruuna: — Enhän minä ole koskaan kuullutkaan että Jussilla olisi vasikka.

Jussi, innokkaasti: — Eikö patruuna ole kuullut? Ja minulla kun on se jo ollut monta, monta vuotta!

*

Hän kääriytyi mykkyrään ja uinahti kuin kiltti lapsi ainakin. Ja hän nukkui perinpohjin, sillä hän oli pitkästä ajosta läpiväsynyt.

Mutta kun hän sillen heräsi ja yritti oikoa hyvinvoinnista uhkuvia jäseniään, huomasi hän piankin tehneensä elämänsä suurimman tyhmyyden. Sillä pakkasen oli yöllä kiihlynyt kiljuvaksi ja hirvennahka oli jäänyt hänen ympärilleen teräspanssariksi. Se oli kinstynyt hänen ruumiinjäsentensä mukaisesti ja hyväili nyt kuin armaan suudelma jokaista hänen metsänkävijäruumiinsa sitkistiryittä jännettä. Siinä makasi hän nyt auttamattomasti

avuttomana, mitä täydellisimmin karvakahleisiinsa kytkettynä.

Hän ponnisteli hetken aikaa mutia huomasi piankin makaavansa kuin kipsivormussa. Sillen alkoi hän vuoroin kiroilla, vuoroin itkeskellä, mutta kun sekään ei auttanut raukenin hän lopulta ja tyytyi kohtaloonsa. Hän kirosi kyllä tyhmyytensä mutia teki sen veltosti ja välinpitämättömästi, ilman mitään innoitusta. Sillä hän oli selvillä kiinnijoutumisestaan, vaikka se jonkun aikaa viivähtyisikin. Ajo oli nimittäin kulkenul kerran tukkitien \li ja näkyiväi siellä nyl varmaan hirven verijäljei ja hänen suksiensa latu. Sille asialle ei mahtanut mitään. Ja tneatsärivaltija tekisi tänään kierroksensa, — saakelin onnettomasti sen pitikin nyl salina! Ja ellei metsänvartija tulisikaan lulisi ainakin kruununvartija maikallaan I aikasi usmailleu. Ja hiin kyllä ei olisi vastahakoinen seuraamaan noin lupaavia jälkiä, vaikkapa ilman suksiakin, hänellä kun oli pitkät ja sitkeät koivei kuin millä hirvellä ikään, sillä pejoonilla. No niin! Nyl oli siis soppa keitetty, ja kuka sen poskeensa pisiäisi. siiiii ei kannallamii penniäkään vetoa lyödä! Ja niillä sanoisi eukko? Osaisiko se juutas edes olla niin topakka ettei neuvoisi nimismiestä suoraan birvenlihasanimiolle? Ja pojai sitten, — — —

Jo kuului suksien suhinaa. — siinä ne nyl tulivat! Rengon Jussi murisi itsekseen. Ne huutelivat ja huikkivat jälkiä seurattessaan —ja luussa ne nyl olivat. Joku potkaisi häntä. Hän ärjähti.

— Katos pirkele, sehän on Rengon Jussi? Oleppas hyväi ja kinua pystyyn!

Mutta eihän hän voinut nousta. Hänhän oh tönköksi jäänyt ja hyvin pakattu kuin paras rautatiepäketti.

Nyt kuului uusi ääni. — jestas!; sehän oli ilse nimismiehen! Ja se nauroi, saakeli, miten se nauroi, löi käsiään yhteen ja hohotti. Niin, olihan se nimismiehelle loistava saalis, koko läänin puullisin salakyttä omaan satimeensa jäädytettynä.

— Vai niin. sinä el pääse pystyyn, Rengon Jussi? sanoi hän. Vai niin, el pääse livistämään, ha-haa-haa! Älä huolikkaan vaivaantua, kyllä me sinul kelkkaamme korjaamme ihan sellaisenaan. - kyllä täältä selviydyt, vaikkei varvastasikaan uikuttaisi, ole huoleii vaan.

Rengon Jussi ei puhunut mitään — mitäpäs hänellä oikeastaan olikaan sanomista. Mutta hän ajatteli kyllä sitä kiivaammin. Yli sata hirveä oli hän onnistunut nujertamaan ilman että esivallalla olisi nuhin ollut mitään osuutta, ja nyt sattui tällainen typeryys. Se kiu-*Ill. Albert Engström*

Teatterissa joutui eräs »parempi» rouva naapurinsa lähentelyn alaiseksi: Väliajalla käski rouva miestänsä antamaan tunkeilijalla tarpeellisen ojennuksen. Väliajan lopussa tulee aviomies käsikoukkua syntipukin kanssa. Aviomies kuiskaa naama loistavana rouvalleen:

— Mies on ihan viaton. Hän luuli Sinua puolimaailman naiseksi!

*

kutti niin että olisi tehnyt mieli oksentaa pellolle koko kuolematon sielunsakin.

Mutta nyt saapui hevonen rekineen. Rengon Jussi nostettiin siihen kuin matkalaukku. Joku satoi varmuuden vuoksi hänet nuorilla kiinni — ja sitten kuului nimismiehen ääni hänen korvaansa vankilakuoren läpi: — Tällä kerralla kai sentään tunnustat, vai mitä?

Rengon Jussi harkitsi tilannetta pari kolme sekuntia. Se aika tuntui hänelle riittävän, koskapa hän vastasi: — Lienee kai sitten parasta että tunnustan!

*

Kirjanpito.

Jakamattomaksi riemukseni havaitsin, että ystäväni, vanha kapteeni, oli joutunut viheriälle oksalle ja istui kaikessa rauhassa pikku maatilkullaan, tarvitsematta tehdä mitään muuta kuin mielihommaansa, kalastella ja

metsästellä. Eräs kaukainen sukulainen oh jättänyt, tämän murheiden laakson, tehtyään ensin täysissä sielunvoiminnsaan ja tajuissaan sellaisen tepposen että maksoi kapteenimme velat ja osti hänelle sangen kunniallisen elinkoron.

Kapteenilla oli aina ollut kyky tehdä olonsa mukavaksi ja elämänsä nautittavaksi, vaikka ikuinen vekselien kanssa vehtaaminen saattoi ollakin kiusallista ja aiheuttaa pientä hermostusta silloin tällöin. Kiusasta pelastivat hänet kumminkin aina viime hetkessä hyvät toverit, joita hän oli ymmärtänyt itselleen hankkia. Ja nyt soin hänelle kaikesta sielustani sen levon ja rauhan, joka oli ilmestynyt kuin taivaista.

Tietysti kävin häntä tervehtimässä. Hän istui verannallaan ja katseli kaunista maisemaa paremmanpuoleisesta sikaarista hulmahtelevien savukiehkurain lävitse. Joki liplatti, järvi kimmalteli päivän paisteessa ja mahtavat vaarat siinsivät tuolla kauempana.

— Onnittelen sinua, veli rakas, huolettoman elämäsi johdosta. Mahtaa se tuntua ihanalta. Toinen raukka saa tässä jatkuvasti ahertaa ja touhuta kuin pieni punainen koira. Sinä vaan täällä istua kökötät kuin omistaisit koko maiseman. Kaloja on sulia järvessä, krapuja joessa ja otaksun, että olet jahtimaitakin varannut peninkulmiltain.. En ole mustasukkainen, tahdon vaan lämpimästi puristaa kättäsi ja lausua onnitteluni.

— Kiitos! Kiitos vaan! Niin! Enpä valita, — mutta tuo kirottu kirjanpito tuottaa minulle pirusti vaivaa.

— Kirjanpito? Mitä hiton kirjanpitoa sinulla on? Eihän sinun tarvitse pitää kirjaa kun et tee mitään kauppojakaan.

— Kyllä! Kyllä vain! Saatpas nähdä!

Ja kapteeni nousi puoliksi vastahakoisesti mukavasta tuolistaan ja meni sisään. Parin minuutin perästä palasi hän kainalossaan iso nippu pieniä kirjasia, paiskasi ne pöytään ja sanoi: — Eiköhän tämä riittäne! 37 kappaletta!

Ne olivat vastakirjojaRuotsissa saa väkeviä juomia vastakirjalla määrätyn annoksen kuussa. Suoment. muistutus., huomasin sen heti.

Hän jatkoi: Luuletko tosiaan sen olevan laiskottelua kun pitää tiliä näistä ja niiden omistajista? Omistajat*III. Albert Engström*

Rakennusmestari ja kunnanvaltuuston johtaja Pölkkyä Kulmalasta on rouvineen matkoilla ja on joutunut taidemuseoon. Erään Rembrandtin mestariluoman edessä puhkeaa hän juhlallisesti ja painokkaalla äänellä lausumaan: — Suuria, siistejä tauluja nämä!

*

ovat uskovaisia, talollisia ja torppareita suureksi osaksi, ja sattuu joskus, vaikka harvoin kylläkin, että joku heistä tarvitsee tipan konjakkia lääkkeekseen. Loput pidän minä luonnollisesti. Mutta kaikki täytyy hoitaa ja järjestää, ymmärrätkös, nimikirjoituksineen ja sensemmoisineen. Se vaatii miehensä aivan kokonaan, senhän kai ymmärtänet!

Niin! Kyllähän minä ymmärsin. Mutta hämmästyneenä seisoin tuon rajattomien mahdollisuuksien rikkauden lähteen edessä.

— *Kolmekymmentäseitsemän kappaletta!* Niin montaa en koskaan ollut nähnyt yksissä käsissä. Eikö se ole ennätys? Ja tarvitsetko tosiaan niin monta?

— Pääasia on että maha on kunnossa. Ja kellä on kellari kunnossa sillä on maha myös. Ihmisruumis on sangen tunteellinen kapine. Sen kanssa ei passaa hutiloida. Näes, rauha se on, tietoisuus siitä että kellarissa uinuu niin ja niin monta litraa hiljaisessa odotuksessa päästä sekaantumaan ihmisen organismiin, joka antaa vatsallemme ja siis elämällemme tasapainon, vaikka meidän tulisi uurastaakin siihen päästäksemme. Saat heti grogin — tahi mitä oikeastaan mieluummin haluat? Elleivät maanukot olisi niin kitsaita ja laiskoja olisin tietenkin yhtä tukalassa asemassa kuin monet muutkin kansalaiset tässä Jumalan kirpomassa maassa näinä hirvittävinä aikoina. Mutta minä olen uskotellut, sekä uskoville, että uskomattomille että heidän kansalaisvelvollisuuksiinsa kuuluu pitää

vastakirjaa. Sellainen menee vielä ihan täydestä näillä syrjäseuduilla. Ja kun olen itse ottanut vaivakseni heidän kirjojensa hoidon, pitävät he minua uhrautuvana hyväntekijänä. Ennätys, sanoit sinä? Ehei, ennätys ei tämä ole, ei ainakaan minulla. Pahimpana sota-aikana, silloin kun sai vaan litran neljänneksessä, oli minulla 90 vastakirjaa. Yhdeksänkymmentä niitä oli, kautta soturikunniani! Mutta nyt mennään alas kellariin!

*

Muutamia huomioita ja neuvoja.

Kevät on tulossa ja ilmassa on rakkautta. Nuoret ihmiset vaeltelevat parittain ja katsovat toisiaan silmiin kuin uskolliset pudelikoirat, ja Jumala tiennee eikö vanhatkin tuntene jotain levottomuutta ruumiissaan.

Kaupunkilaiset pakkautuvat puistoihin. Minä myös olin siellä tutkimassa miten kevät vaikuttaa eläimiin ja ihmisiin. Näin Skansenissa nuoren parin käsikädessä seisomassa teerilläkin edessä. Teerit kuhertelivat minkä jaksoivat.

Ilveshäkin edessä seisoj kaks vanhaa piikaa katselemassa miten ilvespari nuoleskeli toistensa silmiä.

— Ah! kuinka kaunista! sanoivat he.

Niin, niin, ajattelin.

Ravintolan verannalla istui kippari Luoto auringonpais-teessä lekotellen ja salli tyttölasten luikerrella kintereillään.

Ilmassa surisi lentokone. Villihanhet lensivät korkealla puiden latvojen yllä. Aminko paistoi valkeille pöytäliinoille ja aamupilsneri vilvoitti ihanammin kuin milloinkaan. Etelaisei kummukkeet lepäsiväi sinipunervassa usvaverhossa ja valkoiset höyrypurret vilahtelivai tuolla puitten takana. Kaikki oli sangen hyvää.

Maleksin siellä koko päivän, virkistyin ja kuvittelin olevain maalla.

Mutta iltaviileys on vaarallinen ja hieman myöhästynyt päivällinen vaali pikku tuikun.

Kun menin kotiin, pesääni sattui jotain, joka hetkiseksi toi mieleeni nuoruuteni, ja poikiusviiosien muistot vilahtivat kuin salamanvalossa sielussani.

Jalkakäytävällä erään porttikäytävän kohdalla oli lompakko, tupaten täysi, kuten näytti. Kun kumarruin sila oltamaan temmastiin se porttikäytävään ja kahdesta nuoresta suusia kajahti sieltä naurun rähähdys. Miten hyvin tunsinkaan siinä oman itseni!

Jos nämä rivit joutuvat niiden nuorten vekkulien silmiin niin lausun heille sydämellisimmän kiitokseni. Ja kiitollisuuteni vahvikkeeksi tahdon tässä neuvoa muutamia oman nuoriini em tempuista, helppoja tehdä ja aivan vaarattomia.

Torstaisin kun maalaiset puoli- ja täyshumalassa ajoivat tullin läpi kaupungista seisoiimme me pojat väijyksissä moninaisine vehkeillemme. Osaatteko tehdä vesipommeja? No — aina löytyy joku vanha setä joka neuvo teille nuien papen käännetään kuutioksi. Se täytetään sitten vedellä. Pommi mi valmis ja täyttää voimakkaasti heitettyinä hyvin tehtävänsä.

Meillä oli myös lapana puhalttaa munia tyhjäksi ja täyttää ne sillen hiiriin verellä, jota hankeimme lähimmältä lahtarilta. Kun maan Jassil saivat sellaisen päin pläsiään ja kouraisivai kuonoaan kämmenillään, luulivat he olevansa kuolleita, tahi ainakin ihan niillä rajoilla. Probatum est!

Vaeltelimme maaseudulle varustettuina muunmuassa luumuilla, joista olimme ottaneet kivet pois ja pistäneet sijaan hitusen viheriää suopaa. Renkipojat pureksivat niitä niin että vaahto suupielistä pursusi ja meidän lapsenilomme oli puhdas ja väärentämätön.

Mutta kentiespä ei tämä tämmöinen sovellu nykyajan nuorisolle. Siinä tapauksessa pyydän vanhemmiltanne

anteeksi mutta kehoitan heitä samalla vakavasti kysymään itseltään ovatko heidän sielunsa missään suhteessa vahingoittaneet moisista kujeista.

Kutitus- ja aivastuspulveria löytyy jokaisessa rohdoskaupassa. Sangen hupaisaa on puhalttaa aivastuspulveria orkesteriin. Sen voi mukavasti tehdä esimerkiksi parvelta. Ja elävissä kuvissa onnistuu se mainiosti. Jos soittamassa on torviorkesteri on tulos mitä hullunkurisin. Ei ole helppoa soittaa huilua ja aivastella samalla kertaa. Ykäinpä rumpalikin voi sotkeutua tahdissan.

Kutituspulveria käytetään seuraavasti: Kastetaan peukalon sisäpuoli ja pistetään sitten pulveritoosaan. Kun sitten tervehtii jotain vakavaa tättä kädestä on peukalolla huomaamattomasti hankaistava. Hupaisaa on käsitellä useampia tätejä samoin. Muutaman minuutin perästä alkaa jokainen voimaperäisesti kyhnyttää sitä paikkaa, johon peukalonne on sattunut. Kutituspulveria voi myös hyvällä menestyksellä siroittaa sellaisen opettajan sänkyyn, joka on sen ansainnut. Muihin tilanteisiin tarvitaan monia ja vaivaloisia etuvalmistuksia, ellei ole tuttu perheessä lähi salakihloissa tyttären kanssa. Niin oli minun laitan kun tein tuon kokeen, joka päättyi ensin muistutukseen koulussa ja sitten kihlauksen purkautumiseen.

Niin, nuoret ystäväni! Toimeliaalla pojalla on paljon puuhaa koulutyönsä lomassa. \i\ vaan pidä aniaa leikille ylivaltaa vaan ensin perinpohjin syventyä läksyihinsä ja sitten vasta ryhtyä toimenpiteisiin, joihin tässä edellä on viitattu. Silloin vasta niistä voi nauttia lapsen puhtaan, viattoman sielun täydeltä.

Terve tuloa siis kevät taas! On ihanaa toisinaan unohtaa tämä harmaja elämä.

*

Diplomaatin yksinpuhelu.

Minä tiedän sen.

Mutta olen varmallaholtila saanut kuulla että hän tietää minun tietäviini.

Näissä olosuhteissa on ehdottomasti edullista minulle että tiedän että hiin tietää minun tietävän sen.

Mutta ajatellappas — jos hän nyt tietää että minä tiedän hänen tietävän että minä tiedän sen!

*

Kiire oli

Anna-Stina: — Ja Sinunkin ukkosi kun jo kuoli!

Torpan-Lotta: — Kuolipa kuoli, — kyllähän sillä vielä eilen syän läpätti kun me siirreltiin se halkoliiteriin, mutta tänä aamuna oi' se jo niin kuollut kuin yks' elävä ihminen koskaan olla voi!

*

ALBERT ENGSTRÖMIN PIIRROKSIA JA JUTTUJA

niminen pilalehti ilmestyy kunkin kuukauden alussa ja keskivaiheilla runsaasti kuvitettuna, 8 sivuisena numerona sisältäen Albert Engströmin humoristisia kertomuksia ja pirteitä pilakuvia. *Pääsiäiseksi, juhannukseksi ja jouluksi* julkaistaan laajemmat erikoisnumerot värillisine kansilehtineen.

Lehden hinta vapaasti lähetettynä: Yksityisnumerot kpl. Smk. 2:50. Pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot kpl " 5: —. Vuosikerta (maaliskuun alusta vuoden loppuun eli 20 numeroa) " 50:—. (Vuosikerran tilaajat saavat siis

pääsiäis-, juhannus- ja joulunumerot puoleen hintaan)

Lehteä saa tilata: Postitoimistoista, kirjakaupoista, Rautatiekirjakaupan asemamyymälöistä ja konttoreista, asiamiehiitämme ja suoraan lehden konttorista. Asiamiesehtoja saadaan lehden kustantajalta Oy. Librarialta. puh. 43 141.

Vastaava toimittaja Väinämö Killinen. Lehden konttori: Helsinki, Ludvigink. 4—6. Helsinki. Kasarmink. 25. Puh. 11041 5-7 jpp. (Helsingin Uusi Kirjapaino Osakeyhtiö).

Helsingissä 1925. Helsingin Uusi Kirjapaino Oy.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/eapiirrok/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-eapiirrok>.

Filen skapad 2018-12-17 12:44:49.277678